

صاحب امتیازی :
شهیندر زاده نلبلی
احمد ملی

اداره و تحریر محلی :
جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایملیدر .
استخسی هر پرده یکریمی پاره در .

۱۸ محرم الحرام ۱۳۲۸
۹

و اعیان و اولاد و اولاد : انجا دارن و قهرمانان

سراطلا اشتراك :
سنه ليكي ۳۰، آلتی آیانی
۲۰ غروردر

تمالك اجنبیه ایچون :
سنه ليكي ۱۰، آلتی آیانی ۶ فرانقدر، اعلانات ایچون
اداره مأموری محمدذهنی بکه مراجعت ایديلیر .

۱۹ کانون ثانی افرنجی ۱۹۱۰

۶ کانون ثانی ۱۳۲۶

منظومه فکریه « هادام اولو یور » تنقیدده بوقدر بویوک ضرر وار، نه چاره که تنقید کسیدجه رجا لزه صانکه او یویه دایور !

تمامه بی طرف قانانر و بالکنز منافع ملتی [بر فکر و بار شکل محصور ایله دکل ، عمومیت شکلیه] مطمح نظر ایدینار ایچون نه مشکل وضعیت :

شمدی اوکجه تعریف ایتدی کمز ایلاک ایکی صنفدن برنجیسی غلبه ایتش فرض ایدلم . عجبا نتیجه اولور ؟ بوکون اوزریمزه نظر حرص و طمعنی ، بصیرت تنقید و تعریفی آجش اولان اوروبا ، تورکیاده « بر قرون وسطی برنجیسی » حکومتک دوامه قانانیرمی ؟ قانانسه بیه یویه بر حکومتله اداره اولونان بر ملت ، اقتصاداً علماً موجود عد اولونورمی ؟ خایر .

دیمک که قوای حکومتک مرتجع [بوراده مرتجع مشروطیت و مشورت دشمنیکی معنانه دکلدر . احتیاجات ملیه و اسباب اعتلای کورمه من توقف پرستار معنانه در] و صوفو آلره کیمه سی اضمحلال مطلق موجب واک بویوک فلاکتدر ، فلاکت موتدر .

ایلاک ایکی صنفک ایکنه جیسی تشکیل ایدن آدماره کیمه ، عجبا ناولور ؟ ینه اقراض ، هم ده اولومارک اک ذلیلله بر اقراض ، زیر بوکرو هک ایلاک یاه جینی ایش ، یا استحقار ایتدی کوری دین و ملیتی اختلاله مجبور ایدره ک خارجی بر مداخله عمومیه یاه ضیاع موجودیت و یخودده فلاکت انقسام ایله نتیجه نه جک بر شکله اداره حکومته قالدیشوب تدریجی بر صورتله احمای ملیت اولور .

بویاکی صنفک هرایکیسی « حریت » ک آزلغندن شکایت ایدیور . حالبوکه اولو اورطه بر حریت ، اولایلیر که مرتجع مارک غلبه سی تأمین ایدر ، شوخالده ناولور ؟ بوکون « تمامی » حریت « دییه فریاد ایدنره « تمامی » حریت » سایه سنده غلبه ایدره جک مرتجع مارک ایلاک یاه جینی ایش ، قفالیخی کسمک اولور ، هم ده او وقت « سوسیالیست » غزته سی ، « آشک » غزته سی محرر لرینک بش اون غروشی دکل ، بلکه ده دیلیری کسلیر ! رضانورلر ، دوشه لی اوطه لرده دکل ، آخوزلرده حبس اولونور .

یا « تمامی » حریت « دییه باغرانلر غلبه ایدره ؟ [شوراسنی در میان ایدلم که بوکرو هک عددی پک محدود اولدینی ایچون غلبه لری صرف بر فرضیه دن عبارتدر] او حالده ایسه محبسلری و منفالری اول امرده دولدره جقلر ، شیمدی اونلری حقلی کورنلر اولور . دیمک که سلامت ملت و وطن « مرتجع لره نارسی

رقی قواعری ایدر ، مرتجع لره نارسی محافظه کارلره و ملیت سوسیر مقابله ایدره ک اعتلای ملیتی احضار ایدره جک ، شو بخران دوره سی ممکن اولدینی قدر آزر لرله کچشد بره جک و استقبال وطن ایچون حقیقی متفکرلر یایشدره جک قوتلی ، ثابت ، عزمنده عنود و غیور بر هیئت متفکره نک ، بر حکومتک موجودیتده در بویه بر حکومت ، بر طرفدن قهرمان اردو مزک ، دیگر طرفدن

صاف ملنک و براوچونجی طرفدن ده بوتوعالم اسلامیتک [و حتی بالضروره بوتون انسانیتک] مظهر مظاهرت تامه سی اولاجغه شبهه یوقدر .

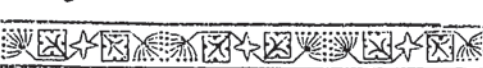
شیمدیکی موجود مزه کورده بو « غایه » خیاله موافق Ideal « بر حکومت تشکیکی احتمال که ممکن دکلدر ، لکن بزم اجتهاد مزه کورده بویه بر حکومتک « پروغرامی اولاجتی اساسار » مجهول دکل ، موجوددر . شوخالده ایسه بو غایه خیاله متقرب بر شکل حکومت امکانی ده موجوددر . ایشته « حکمت » ک بوتون مقالاتی بو دوشونجه لره ک مجموعی معیار یایله رقی یازیلور . بزم نظار مزه یالکنز اوچ اساس وازدر :

دین ، ملت ، دین
بواوچ اساسی هیچ برشی ایچون ندا ایتدی و ایتیه جکیز . لکن وطن ، ملت و دین ک سلامتتی اک زیاده کافل کوردیکیز . منظومه فکریاتی ، رجائاتک خطالری نه درجه شدته تنقید ایدیور سه سی ، اودرجه شدته مدافعه یه چالیشه جیمز طبعیدر .

هر متفکرک ، حکومت و رجائاتک خطالری تنقید ایتیه سی و حکومتی ترید غیرته و اصلاح اداره یه تیجور ایتکه چالیشه سی بوتون روح مزله آرزو ایدره لر . لکن بوتقدیاتک سائق و عاملی حق و مودت اولمالی ، سلامت ملت اولمالی ، اغراض و شخصیات و باخصوص محیط مزده هیچ رجعت تطبیق اولمایان سیوری افکار دکل . وادعا ایدیور زک تنقید ، بر مانی اغیاری حضورنده تشهر حائنه کثیر یاه ملی .

وینه شدته آرزو ایدره لر که کیرک اکثریت فرقه سی و کرک رجا ل حکومت ، تنقیداته معا کسه ، معارضه و « غلبه قوتله » دکل ، ترید غیرت و تعمیر خطیات ، اکال نواقص و انصافه مقابله ایتسین و باخصوص بر ملنک « اشخاصه دکل ، افکاره نارسی » افتقار کوسره جکینی اونو . تأمین و بیلسین که خطایی اعتراف ایتیه مک و اصلاحنه چالیشه ماق ، خطا ایتکدن دها و خیمدر . ایشته « حکمت » ک سیاسی آمال و مسلکی بوندن عبارتدر ، سلامت عامه ملیه و اسلامییه یی بومسلکده کوردیکی ایچون اجتهادنده ثبات ایدره جک و چالیشه جقددر .

شهبندر زاده فله لی
احمد ملی

سأل علمیه

لژیومی سوز کورتور مدیکی قدرده مشکلاتی سوز کورتورمه یین ایشلرک اهمی ، هیچ شبهه یوق که اصلاح مدارس مسئله سی در . دییه بیلیر که « عالم اسلامک مسائل حیاتیه سنندن بریدی ده بودر . »

بومسئله اوقدر عظیمدر که بزاونک حقیقه حیز حصوله کله سی ایچون لاقل یارم عصر لقی مساعیه لزوم کوریرز . مدرسه لر مسئله سنه بوقفه نظرندن باقار سق « هیأت ارشادیه و تدریسیه » شکلی آلدینی

کوریرز . پروتستان میسیونر لرینک مرا کیزی لوندره و نیویور قدر ، قتلک لکرک کی روما . مسلمان مرشد و مدرسه لرینک مرکزی دخی دارالخلافه اولقی لازم کلدیکی و عالم اسلامک اوچیوز الپی ملیون انسانی احتوا ایتدیکی دوشونولیرسه ، مدرسه لر مسئله سنک بویوکلیکی تظاهر ایدر . لکن اورطه ده هیچ برشی یوق ایکن . ایشک شو اساسی و مستقبل بویوکلیکی اوکنده واله و متحیر قالمق ایجاب ایتز . هرایشه ممکن اولدینی قدرندن باشلامق و شوق قدر که تلماری صاعلام آتمق اقتضا ایدر ، قانانی زمان مسئله سی در .

شیخ الاسلام موسی کاظم اندی حضرت لرینک اصلاح مدارس مسئله سی دست همتلرینه آلدقیری و بوایش ایچون بر مجلس یایدقیری معلومدر . بوانجمنه علوم دینی و کونیه ده علاقه دار احمد امیرک ، خواجه شوکت و فطین افندیلر کی ذواتک تعینی ، ایشک عقیق قالمیه جغه امید ویره جک علامتدندر . لکن ، حق استماع فضیلتنه مالک اولان شیخ الاسلام ک عفولرینه مغروراً دیرز که بوانجمنه یک اکسیکیز . اولاً « اصلاح مدارس » انجمنی بری عالمی ، دیکری اداری و اقتصادی اولارق ایکی قسمدن متشکل اولمالی . مدرسه لر مرکز تدریساتی نه درجه لرده بر باد ایسه اداره سی و جهت اقتصادی سی ده اوندن دها بر باددر . دیمک که انجمنک بر شبهه سی مدرسه لرک کیفیت تدریسیه و تربیه سیله و دیگر شعبه سی کیفیت اداره و اقتصادی سیله اشتغال ایتیه لی در . برده انجمنلرک اشتغالاته مبدأ و اساس اولقی اورزه افکار اصلیه اولمالیدر . بوفکرلر نهایت ایکی شکله تلخیص ایدیه بیلیر .

بریدی ، بر نوع مکتب ابتدائی درجه سنندن بدأ ایله تدریسات عالیه درجه سننه قدر ، بوتون مراتب تدریسیه یی مدرسه لرده اجرا ،

ایکنجیدی ایسه ، مدرسه لری یالکنز « اعدادی و عالی » درجه لرده تدریسات دینییه تخصیص . انجمنلر ، مذاکرات و مناقشاته باشلامق ایچون ، بو ایکی اساسدن هانکیسنک قبول ایدلر کیکی بیامه لری لازم کلزمی ؟

بزه قالیسه ، برنجی شکل ، هم کلفتی باعث وهم ده بی لزومدر . اعدادی و رشدی درجه لری تدریساتی دخی مدرسه لره حصر ایچون ایکی سبب اولمالی ، حد اولسون بویاکی سببک هر ایکیدی بزه مفقوددر . بویاکی سببک بریدی « دین رسمیه یی غیر اسلام و تدریساتی مغایر اسلام اولان بر حکومتده بولونمق » و دیگرکی ایسه « تدریسات ابتداییه و رشیدییه دن محروم بر مملکتده اولمق . »

شوخالده مدرسه لرده تدریساتی « اعدادی و عالی درجه سنندن باشلامق » لازم کلیر . انجمنک بوتون همی « مدرسه لرک طبق بر مکتب ، بر منتظم و اصول عصر حاضر موافق مکتب » حائنه افراغه منحصر اولمالی .

بوقدر اساسی بر مسئله ده سوز اسیر که مک ، حقیقی

مباحث ادبیہ

بشر

(حکمت اسلامیہ دین)

میل و نفرت ، تردد و حیرت

-769 (53)-

طری و نازہ شاخو رک میل و التوا سی ، لطیف و سوبیل
قوشارک بدیع ، دلفریب مشجرہ لر ، جویبار لر ، کاستانظر دہک
روحنوار ، وجد آور ترغات موسیقارانی ، بر عاشق
خیالندن ، فکرتدن ، قلبدن چوشان نوحات مضطربانہ
و فریاد مہرو روانہ سی نہ دن ؟ شبہ سہز بر سبب بر حسن
بر انجذابدن . . . بسر بو انجذاب عاشقانہ نک بخش المایکی
نغمہ سکر و نشو و حظ ایله فرحان ایکن بر دہرہ بر ریاسہ
دوچار اولور ، مضطرب اولور ، چیرینیر ، سہینی نقبتش
ایدر بولماز .

وربما احتسب الانسان غايتهما

و رجائے بامری غیر محتسب

باقا زمين و شرت نه ؟ سېچي نه ؟ نجسه قوياور . آماردن
حيرت ايدر ، متدهش اولور . تقيش سېيده فلاسه نك
تشلي ، تامللي ، تقابل ، تضاد ، فاضل قانونلرينه مراجعت
ايدر . بوراده كوردكي برقياس ، بر برهان ، بر قضا-دن
ضميمه يول بوليني دوشور . هييات . . . بوقانونلارك
اجابات و قضاياتي برطافده : بر لجهده ، بر طرفده ...

واسرع في العين من لحظة

وَاتَّضُفُ فِي السَّمِّ مِنْ لَوْلَا

متغير و متبدل اولور . ممكن دكل ميل و نفرك سببي
معلوم اولسون . اوت بربك ميلنه ، انجذابنه بادي اولان
ديكربنك نفرتنه ، مأوسيمته ، اضطرابنه سبب . . بونك
سري اكلار شورى ؛ كبينه ادالاع ممكنسى ؛ بر حادث
طفيفك اسباب حدوشده مشهور اولان اخلاف نظر دقت
و روح و فكري عجزلار . بوراده يعنى بر حادثي وجوده
كتيرن عالي مختلفه كجا كه سنده حيلرك نبجي ، فكرلرك
تخافي ، عدالارك تفاوت كي سببلر ، عادلارك تناقض ،
زمانك تبدل ، مكانك اختلافي ، احوالك شوي ، آمالك
قلب و تحولي كجي عارضلر عقلاره دهشت ، فكرلره حيرت
ويرير . بونك سببي ، علتني ، مقتضي سني ادراك حوصله بشر
انتدريسك خارجنده . . آرتق بشر بوراده مجزيه اشتراف
ايدر ، ضعيفتي اكلار ، قدرت الهيه ، عظمت ربانيه قارشو
سرفرو اولور . حكمتك نفرت و مسرت دائر و برديكي
ايضا حاته قانع و مطمئن بولنديني اعلان و افهام ضمننده سويلر .
ميل ، نفسك برانجذابي . و نفرت بونك براشمئرازي ، قلب
سوديك طرفه معاني و متجذب و سومتد بكدن متغرو و متبر . .
فقط ينه سبب معلوم دكل . . بواريدكي بيت و صمت بوراده
تينا جاري . . بشر حيرت ينه اوني محيط . . و بحالده ايكن
ساندن دوكلور .

يسوٰ علی ان تری بکائیۃ

فدیت عادی یا جیب

فياض بی شریک و بی مثاک فیضه ، لطفه ، رحته التجا
ایدر . هوا و هوس ، فقر و مسرت ، منفعت و مضرت ،
خبر و شر ، علم و جهل ، مدح و ذم و الحاصل بتون عوارض
روحیه و مادیه او فیاذک بر حکمت معنویه مستند مظالمه
کوره فیوضاتندن اولدیفنی درک ایدر . . طبیعت اشیائک
ماهیت حقیقیه سیله تعین و تنسیقنی صالح و فاسدینک . تفریق
و تمییزی احاطه ممکن اولدیفنی و آنحق میل و نفرتک صریح
و مبهمه انقسامه سبب و مسببوز وجوده کلهجکجه تردد
و حیرت ایدر . و دیر . .

اعادى على ما يوجب الحب للفتى

و اهدأ و الافكار في تحول

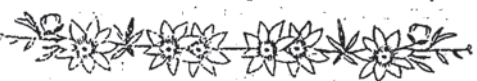
سېدىك جەھاتى ، مەسئۇلىيەت تەۋەلىكى ، تەبىئەت بىلەن ھەمكارلىق

کیتلہ مک، دین جلیلہ اہانت اولاجندن بو نقطہ دہ
حقیقی اولدینی کی سویلہ مک وظیفہ در . مدرسہ لرمز،
اقلانات دھرہ تطبیق موجودیت اتمہش، اعتمادی
ایچون برر غلط تاریخ نمونہ سی حالتہ کیرمش شیلردر.
مدرسہ لرمز ادوار ماضیہ بی ارانہ ایڈز موزہ خانہ لردز.
اوراہ کیرن، اورادہ کی اصولاری، صورتہ کڈاراش
حیاتی، شکل تربیہ وحرکتی کورن برآدم، حال
حاضر بشریتی دکل، ماضی نک برخیا لئی، برمومیا
سنی کورمش اولور.

مدرسه لرمز، تدریسات جهتیله ترقی بی، معیشت
جهتیله قواعد حفظ صحیحی استخفاف دیمکدر. اوزره رینه
بر حصیر سه ریاش طاشلر اوزرنده، آئنده کتاب،
ایکی بولکلم او طور مش بر طلبه بی کوزمک، صحت
وعزت انسانییه ایله استخفاف ایدل دیکنه حکم ایتدیزه
جاک حاللار دندر. دیمک که معبدلرده درس اوقوئتمق
عادتندزده آرقق واز حکمک اقتضا ایدر.

[ضو کی وار]

ہامش : بوزطماندن بردات قاضی ترقیورودن
آلدیغیز معاوماندن اوراده اصلاح تدریساته پک
موافق و عملی برصورتله باشلاندیغی تبشیر ایدیلبور .
کله حک نسخمزده تفصیلات و برده حکیز .

سادہ سفرنامہ

تورك چوڭى

[illegible]

بیفتی بر آو کوشه‌سند ، بلی بوکوک برده ده
 کوزی یاشلی بر چوجنی اوقشاوردی آبله ،
 آوئاغه چالیمیزی اونی طاطلی دیله ،
 لکن چوجق صوصه‌یوردی ، صوریوردی : نرده ؟

«ياؤزىچىزىم، نە آغلادىرك؟» دىيور ايدى اختيار،
كېلى بىر بىر پارچە سىياھ سىليوردى كوزىنى،
دىيوردى، وكەسىوردى، طورونك سوزىنى،
«سويلە اوغلىم، سويلە احمد، سويلە بكا، نە يك وار؟»

یاوریجنز سویلیوردی : اوچ آی اولدی ، شیمدی تام ،
أومردن کیتدی شنک قاراناقلر قاپلادی .

هانی او کون ... کادی بری ، بابالری طوپلادی ،
دوده جکم ، سویله بکا ، نرده قادی ... آه ... بابام . »

—بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ—

دیدی : اوغلم ، صفاق ایغه ، کلیر البته بر کون ،
اوکیده لی چوق اولادی ، قاچ کون اولدی ، دها دون ! «
صوکر! دیری برسس ایله ، شوزی شوبله چویردی :

— ၇၈၆ —

« اوغلم ! باباك عسکر اولدی ، آرتق آغلانما ، یتر ،
تکری ایچون ، وطن ایچون ، ملت ایچون کیتدی او ،
تکری اون ... دنیورم ، باقی ، آرتق آغلانما ی قو ،
تکری ایچون ، کیتدی بر سگ ، کار تکر اول ، دیسه لر ؟ »

— 100 —

« تکریمی؟ آوت، آوت، هانی بزی یارادان،
تکری ایچون کیتسه مکی؟ اونی ناصل ایدرم،
سنک کی، عه کی، پایام کی کیدرم. »
بوپله ... دیدی، یوژی کولدی، واز یکدی آغلامان
اوزده بیر